

[Gade]

Afrika er af FAO erklæret i katastrofetilstand. Vi kender fra medierne sulten i Etiopien og Sahellandene, men også Moçambique har et akut behov. Vi i de industrialiserede lande gav i 1984 tilsagn om ca. 75 pct. af den hjælp, der blev bedt om, men kun cirka halvdelen af disse tilsagn er blevet effektueret. I en sådan situation er det at skabe forvirring at benytte argumenter imod den generelle fødevarerhjælp som et argument imod akut katastrofehjælp.

I den nuværende alvorlige fase i sultkatastrofen, inden årets høst kommer i hus, bør vi bevilge mere katastrofehjælp straks. Det er uforståeligt, at vi sidste jul bevilgede 50 mill. kr. til indkøb af korn, men i år i en betydelig alvorligere situation kun bevilger 25 mill. kr. Hvis bevillingen sidste år kun skyldtes, at vi havde valgkamp, er situationen jo endnu mere grotesk.

Vi bør støtte den folkelige vilje til at hjælpe ved at give en hjælp, vi kan være bekendt. Vi ved, at sulten kommer voldsomt igen til efteråret. Derfor er tiden nu inde til at få lavet en sammenhængende plan for en koordineret indsats. Vi har erfaringerne fra sultkatastrofen i Sahelområdet for ti år siden, hvor hjælpeindsatsen ikke blev fulgt op af en langsigtet politik. Derfor er f.eks. miljøødelæggelsen fortsat med uformindsket hast.

Svaret burde være klart: der er brug for ekstraordinære initiativer. Der er brug for en meget mere sammenhængende indsats. Den nuværende ukoordinerede og alt for beskedne indsats er uanstændig.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det er mit håb, at vi i dag kan få en saglig og seriøs debat om de problemer, der er stillet en forespørgsel om. Jeg skal gøre et forsøg på at bringe debatten tilbage til det saglige og seriøse, men må først komme med et par kommentarer til den begrundelse, hr. Gade lige har afleveret.

Når hr. Gade indleder debatten med at fremstille det, som om bistanden over for sulten først bliver sat ind, når der bliver vist dramatiske billeder på TV-skærmen, og når han yderligere beskylder mig for at have argumenteret imod nødhjælpsbistand, så er det ikke bare usandt, så er det et forsøg på at slå politisk plat på en uheldig og ulykkelig situa-

tion. Det kan man ganske enkelt ikke være bekendt på den yderste politiske venstrefløj, hr. Gade kommer fra, og jeg håber, at vi kan få en saglig debat om tingene i stedet for de meget ubehagelige og ærerørige angreb, som hr. Gade finder anledning til at komme med i denne sag.

Og så tilbage til det, der er emnet, og som jeg synes vi skulle koncentrere os om i dag.

Landene syd for Sahara befinder sig i en dyb økonomisk krise. Ikke alene er disse afrikanske lavindkomstlande allerede blandt de allerfattigste, men det er også den gruppe lande, der synes at have de allerringeste fremtidsudsigter. De har endda igennem de senere år haft en negativ økonomisk vækstrate pr. indbygger, og den vedvarende fødevarerkrise illustrerer den helt katastrofale situation, disse lande befinder sig i.

Den økonomiske krise, vi ser i Afrika i dag, må tilskrives en lang række negative faktorer, der ulykkeligtvis er faldet sammen. Der er det internationale økonomiske tilbageslag, der er forringelsen af det handelsmæssige bytteforhold, hvori indgår de stigende oliepriser, gældsproblemer og voksende rentebyrder. Alt dette er noget, der har ramt denne gruppe af lande ganske særlig hårdt. Og hertil kommer en fortsat voldsom vækst i befolkningstallet, som under de givne omstændigheder i sig selv er i stand til at opsluge hovedparten af enhver realistisk vækstmulighed.

Yderligere er de landbrugsarealer, der er til disposition, blevet reduceret af jorderosion og af, at ørkenen vokser, og det er noget, der er forvoldt af en systematisk og miljøødelæggende rovdrift på de hastigt svindende skovområder og en udpining af jorden. Endvidere har hovedparten af disse lande nu gennem flere år været hjemmøgt af en katastrofal tørke med den ene fejlslagte høst efter den anden.

For befolkningerne i disse lande og egne, som oven i de ulykker, jeg allerede har nævnt, har været plaget af ofte langvarige krige og borgerkrige, har katastrofen været total, og de menneskelige lidelser er ufattelige.

I de 24 lande, der har været hårdest ramt af tørken, er kornproduktionen pr. indbygger i perioden 1970-84 faldet med ca. 2 pct. om året. Omkring 1975 gik kornproduktionen ned under den grænse på 140 kg pr. person,